

Δημοτικό Σχολείο Καθαράς-
Δημήτρη Λιπέρτη

Μπράβο

Μπράβο-μας

Μπράβο-σας

Μας-αρέσει

ΜΠΡΑΒΟ

Εύγε

Χαιρόμαστε

Εξαιρετικά

Μπράβο-σε-όλους

μπράβο

Υπενθυμίζουμε τις Στρατηγικές - Πρακτικές

Συγκεκριμένος
Λεκτικός Έπαινος

Έμμεσες Στρατηγικές
Άμεσες Στρατηγικές

Θετικές Αναφορές
από παιδιά για παιδιά

Στρατηγικές - Πρακτικές

Προληπτικές Στρατηγικές

- Συγκεκριμένος Λεκτικός Έπαινος
- Θετικές Αναφορές για παιδιά από παιδιά

Στρατηγικές για την Αποθάρρυνση προβλημάτων συμπεριφοράς

- Έμμεσες Στρατηγικές (Εγγύτητα, Μη λεκτικό σήμα, Αγνόηση-προσοχή-επιβράβευση)
- Άμεσες Στρατηγικές (Επαναφορά, Επαναδιδασκαλία, Παροχή επιλογών, Κατ' ιδίαν συνάντηση με το παιδί)

Συγκεκριμένος Λεκτικός Έπαινος

Είναι θετική λεκτική ανατροφοδότηση προς άλλους, η οποία είναι δίνεται ως επακόλουθο της επιθυμητής συμπεριφοράς - κοινωνικής και μαθησιακής - του παιδιού ή της ομάδας (τάξη), προφορικά ή γραπτά

Συγκεκριμένος Λεκτικός Έπαινος - Βήματα

1. Αναγνωρίζω παιδί / ομάδα

2. Αναφέρω την συμπεριφορά
και επαινώ άμεσα.

3. Συνδέω τη συμπεριφορά με
τη σχολική αξία.

Παραδείγματα:

«Γιώργο, ευχαριστώ
που κάθισες στη θέση
σου γρήγορα. Αυτό
δείχνει ασφάλεια.»

«Μαρία, βλέπω ότι
έχεις ετοιμάσει τα
βιβλία σου! Αυτό δείχνει
υπευθυνότητα»

«Γεωργία, χαίρομαι που
έχεις τα μάτια στον
ομιλητή. Δείχνεις
σεβασμό!»

Δραστηριότητα 1

1. Χρίστο, σε ευχαριστώ που είσαι ενεργός ακροατής.
2. Παιδιά, μπράβο!
3. Μιχάλη, έλυσες μόνο σου σωστά όλες τις ασκήσεις.
4. Εξαιρετική προσπάθεια!
5. Μιραλένα, χρησιμοποίησες κατάλληλο λεξιλόγιο στην έκθεσή σου. Συνέχισε την καταπληκτική προσπάθεια!

Μικρές δραστηριότητες επιβράβευσης όταν τα παιδιά δείχνουν Σεβασμό, Υπευθυνότητα, Ασφάλεια

Δραστηριότητες Επιβράβευσης για παιδιά Α΄ τάξης

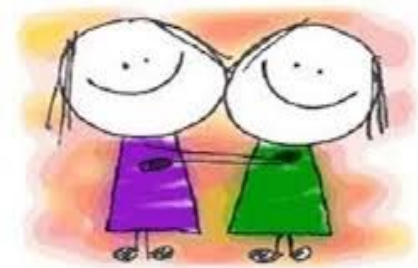
π.χ Ψεύτικη κλήση
Bingo συμπεριφοράς
Το κινούμενο ζωάκι

Δραστηριότητες Επιβράβευσης για παιδιά Β΄ - Στ΄ τάξης

π.χ Μυστικό Ομαδικό Μήνυμα
Bingo συμπεριφοράς
Η μυστηριώδης ζαριά

Το ξάφνιασμα των παιδιών

Εμπλέκοντας τα παιδιά

Θετικές Αναφορές Συμμαθητών

Η προσοχή είναι σε
συγκεκριμένο παιδί για ένα
χρονικό διάστημα (π.χ.
βδομάδα)

Θετικές Αναφορές Τάξης

Η προσοχή είναι σε ΟΛΑ τα
παιδιά, τα οποία εντοπίζουν
θετικές συμπεριφορές
οποιοδήποτε παιδιού της
τάξης

LOOK WHOOO'S MAKING GOOD CHOICES!

CAUGHT BEING KIND!

Encourage students to catch each other being good!

Θετικές αναφορές παιδιών για παιδιά

Προετοιμασία Στρατηγικής

- Αποφασίζω πώς θα επιλέγω το παιδί κάθε φορά.
- Αποφασίζω αν τα παιδιά θα παρακολουθούν όλη μέρα ή συγκεκριμένη περίοδο.
- Αποφασίζω σε ποια περίοδο θα είναι η «κοινή συνάντηση» για να αναφέρουν θετικές δηλώσεις.
- Αποφασίζω με τα παιδιά τη διαδικασία της «κοινής συνάντησης» (π.χ αν θα κάθονται σε κύκλο ή όχι)
- Αποφασίζω τους ομαδικούς ενισχυτές (μπορεί να είναι οι ίδιοι με αυτούς του κοινού συστήματος ή να είναι διαφορετικοί).
 - Ορίζω ένα **στόχο** για το πόσες δηλώσεις πρέπει να μαζευτούν (π.χ. 100) για να επιβραβευτούν με ένα ομαδικό ενισχυτή (π.χ. 10 λεπτά διάλειμμα, 10 λεπτά ταινία).
 - Για καλύτερο καθορισμό στόχου, μπορώ να σημειώσω πόσες καταγγελίες καθημερινά δέχομαι για 1-2 βδομάδες και με βάση τον αριθμό καταγγελιών ορίζω τον αντίστοιχο στόχο για θετικές δηλώσεις **περίοδο**

Θετικές αναφορές παιδιών για παιδιά

Εκπαίδευση στη Στρατηγική

- **ΔΙΔΑΣΚΩ** τη στρατηγική στα παιδιά πριν την εφαρμόσουμε.
 - Μοντελοποιώ τα βήματα της θετικής δήλωσης χρησιμοποιώντας συμπεριφορές και αξίες του ΠροΘεΣυ
 - Βλέπω το άτομο
 - Χαμογελώ
 - Λέω τη θετική δήλωση («Μαρία, έδειξες σεβασμό σήμερα στα Ελληνικά ακολουθώντας τις οδηγίες του μαθήματος»)
- Παρουσιάζω με παραδείγματα και αντιπαραδείγματα θετικές δηλώσεις

Είμαι (Pro) Προ(= προχωρημένος του Προ. Θε.Συ)

Σημειώνω με ν τη συμπεριφορά που παρατήρησα στον συμμαθητή /συμμαθήτριά μου

	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή
Σεβασμός					
Ήταν ενεργός ακροατής					
Κράτησε τη φωνή του στο κατάλληλο επίπεδο φωνής					
Μίλησε με ευγένεια					
Σήκωσε το χέρι και πήρε τον λόγο για να μιλήσει.					
Ήταν καλός συμπαίκτης					
Άλλο					
Υπευθυνότητα					
Μπήκε στην τάξη γρήγορα μετά το διάλειμμα					
Ακολούθησε αμέσως την οδηγία του/της δασκάλας					
Πηγαίνει στην τουαλέτα το διάλειμμα					
Έριξε τα σκουπίδια του στον κάλαθο					
Περίμενε τη σειρά του στο κυλικείο.					
Περίμενε να ακούσει τη μουσική και μετά άρχισε το παιχνίδι.					
Άλλο					
Ασφάλεια					
Κάθισε στην καρέκλα με ίσια πλάτη, κοντά στο θρανίο					
Διατήρησε τον αυτοέλεγχό του κρατώντας τα χέρια και τα πόδια στον εαυτό του					
Ακολούθησε το πρόγραμμα παιχνιδιών					
Άλλο					

ΕΙΜΑΙ ΠΡΟ

Θετική δήλωση για τον συμμαθητή/συμμαθήτριά μου

ΣΕΒΑΣΜΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Λόγια που κάνουν τον συμμαθητή μου/
συμμαθήτριά μου να χαμογελά

ΣΕΒΑΣΜΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Στόχος μας είναι να εστιάζουμε πιο συστηματικά εμείς και τα παιδιά στις επιθυμητές συμπεριφορές.

Αύξηση των θετικών συμπεριφορών

Όταν προκύψει πρόβλημα συμπεριφοράς...

1. Ενέργειες εκπαιδευτικού για να περιορίσει τα μικροπροβλήματα, προτού αυξηθούν σε συχνότητα ή/και ένταση

2. Δεν υπάρχει άμεση λεκτική διόρθωση του προβλήματος

**Έμμεσες
στρατηγικές**

Εγγύτητα

**Μη λεκτικό
σήμα**

**Αγνόηση
προσοχή
επιβράβευση**

**Άμεσες
στρατηγικές**

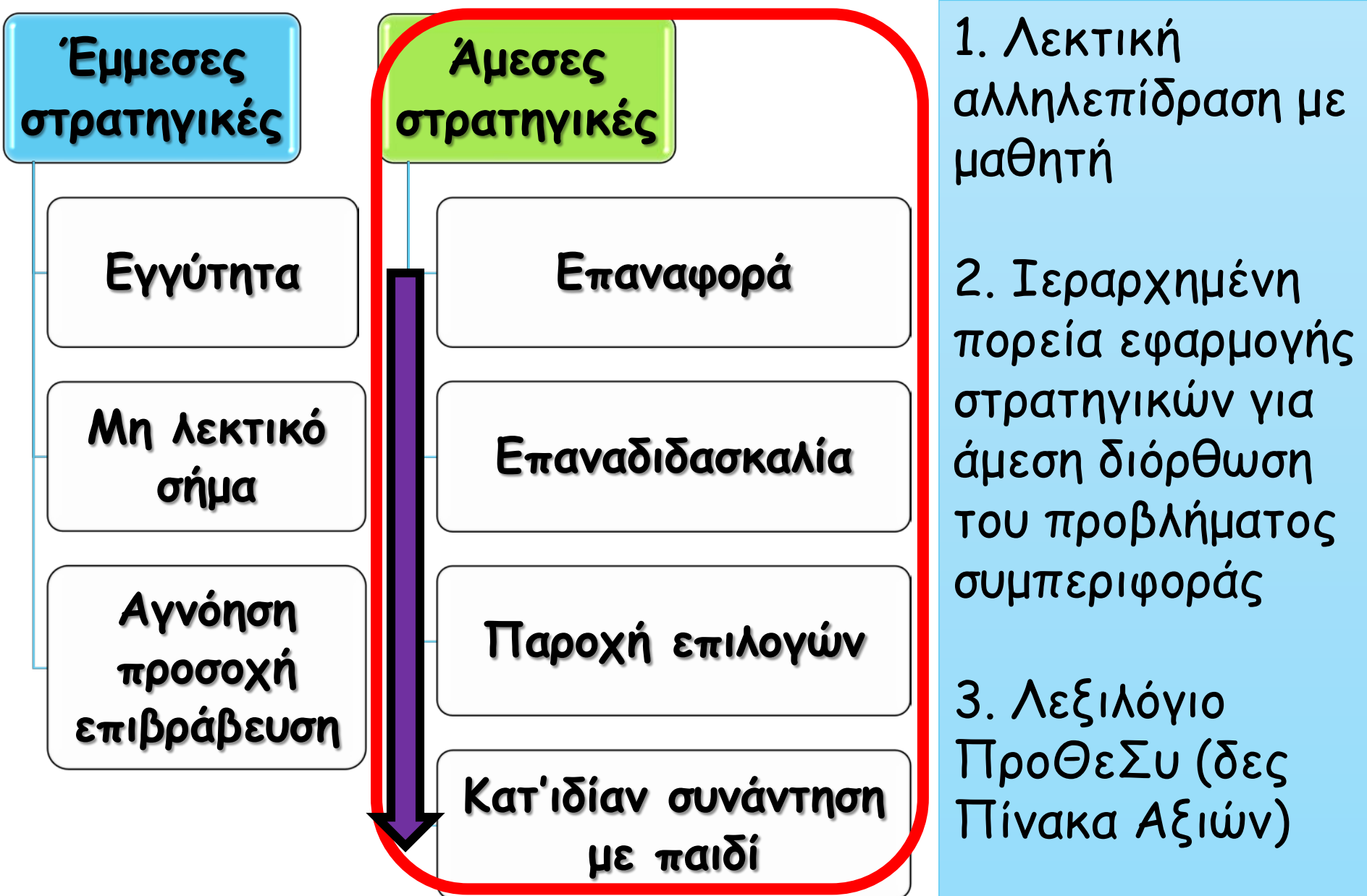
Επαναφορά

Επαναδιδασκαλία

Παροχή
επιλογών

Κατ'ιδίαν
συνάντηση με
παιδί

Όταν προκύψει πρόβλημα συμπεριφοράς...

Δραστηριότητα 2

Επιλέγουμε την Κατάλληλη Στρατηγική για Αποτελεσματική Αντιμετώπιση του Ήπιου Προβλήματος Συμπεριφοράς

Ήπιο Πρόβλημα Συμπεριφοράς

1. Ο Κώστας φωνάζει τις απαντήσεις στο μάθημα. Η δασκάλα τον επαναφέρει, αλλά αυτός συνεχίζει.
2. Η τάξη εργάζεται σε δυάδες αλλά η φωνή των παιδιών είναι στο επίπεδο 4.
3. Η Μαίρη κοιτάζει έξω από το παράθυρο και φαίνεται να αφαιρείται στο μάθημα.

Δραστηριότητα 3

Αποτελεσματικές Επαναφορές

Μελετήστε τις πιο κάτω περιπτώσεις και γράψτε μια σύντομη, ξεκάθαρη προφορική δήλωση στον μαθητή για την αναμενόμενη συμπεριφορά και αξία.

Όταν ο μαθητής συμπεριφερθεί με αυτό τον τρόπο...

Θα τον επαναφέρω λέγοντάς του...

1. Ο Γιώργος φωνάζει τις απαντήσεις στο μάθημα.

2. Η Μαριάννα παίζει με τα μολύβια της κατά τη διάρκεια του φυλλαδίου μαθηματικών.

Δραστηριότητα 4

Στρατηγική: **Κατ' ιδίαν Συνάντηση**

Σενάριο: Ο Μιχάλης συχνά σιγοτραγουδά την ώρα του μαθήματος και τα παιδιά της ομάδας του ενοχλούνται. Σιγοτραγουδά την ώρα που μιλά η δασκάλα, την ώρα της σιωπηρής εργασίας...

Ελάτε να χωριστούμε σε ζευγάρια και να δραματοποιήσουμε τη σκηνή: Ο ένας από εμάς είναι ο μαθητής και ο άλλος ο δάσκαλος.

Αποθάρρυνση Προβλημάτων Συμπεριφοράς: Άμεσες Στρατηγικές: ΕΠΑΝΑΦΟΡΑ

- Σύντομη, ξεκάθαρη προφορική δήλωση, η οποία συμπεριλαμβάνει την **αξία** και την **επιθυμητή συμπεριφορά**.
- Απευθύνεται κατ' ίδιαν στον μαθητή.
- Ο δάσκαλος διατηρεί ουδέτερο ύφος φωνής.
- Μετά τη διόρθωση της συμπεριφοράς παρέχεται άμεσος λεκτικός έπαινος

π.χ.

«Γιάννα, είναι ώρα να δείξεις υπευθυνότητα ξεκινώντας την εργασία σου».

Αποθάρρυνση Προβλημάτων Συμπεριφοράς: Άμεσες Στρατηγικές: **ΕΠΑΝΑΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ**

➤ Εφαρμόζεται όταν ο μαθητής συνεχίζει να παρουσιάζει πρόβλημα συμπεριφοράς

Πώς εφαρμόζεται:

1. Λέω στον μαθητή τον κανόνα
2. Δείχνω στον μαθητή τον κανόνα (δηλαδή βάζω έναν μαθητή να κάνει τον δάσκαλο και υποδύομαι τον μαθητή δείχνοντας τα πιο πάνω βήματα)
3. Ζητώ από τον μαθητή να τον εφαρμόσει μέσα από παράδειγμα που του δίνω
4. Παρέχω θετική συγκεκριμένη ανατροφοδότηση μετά την εφαρμογή του κανόνα

Αποθάρρυνση Προβλημάτων Συμπεριφοράς:

Άμεσες Στρατηγικές: **ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ**

- Εφαρμόζεται εφόσον ο μαθητής συνεχίζει να μην ανταποκρίνεται στην επαναφορά και την επαναδιδασκαλία.
- Επεμβατική: ο εκπαιδευτικός ζητά από τον μαθητή να τερματίσει την προβληματική συμπεριφορά

Πώς εφαρμόζεται:

- ✓ Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει **δύο** επιλογές
 - 1^η επιλογή: επιθυμητή συμπεριφορά
 - 2^η επιλογή: λιγότερο επιθυμητή συμπεριφορά
- ✓ **Στόχος**: ο μαθητής να ακολουθήσει τον κανόνα

✓ **ΕΠΙΛΟΓΗ**

✗ **ΑΠΕΙΛΗ**

Αποθάρρυνση Προβλημάτων Συμπεριφοράς: Άμεσες Στρατηγικές: **ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΠΑΙΔΙ**

- Εφαρμόζεται εφόσον ο μαθητής συνεχίζει να μην ανταποκρίνεται στις προηγούμενες άμεσες στρατηγικές

Πώς εφαρμόζεται:

Ακολουθείται συγκεκριμένη πορεία συζήτησης

1. Συζητάμε το πρόβλημα συμπεριφοράς
2. Διδάσκουμε τη σωστή συμπεριφορά
3. Εξηγούμε γιατί είναι σημαντική αυτή η συμπεριφορά
4. Δίνουμε 1-2 παραδείγματα για να εφαρμόσει τον κανόνα ο μαθητής.

ΣΤΟΧΟΣ: Ευκαιρία εξάσκησης

Όχι κήρυγμα με θυμωμένο και απειλητικό ύφος

Καταγραφή περιστατικών συμπεριφοράς

Καταγραφή περιστατικών

- Συνεχίζουμε την καταγραφή περιστατικών, όπως γινόταν μέχρι σήμερα.
- Είναι σημαντικό να ακολουθούμε όλοι την ιεραρχημένη πορεία αντιμετώπισης των προβλημάτων συμπεριφοράς.
- Στέλνουμε τα σοβαρά περιστατικά στη Διεύθυνση με το σχετικό έντυπο συμπληρωμένο. Η Διεύθυνση ακολουθεί την πορεία που ακολουθούσε μέχρι τώρα.

Καταγράφουμε ένα περιστατικό ως **ήπιο** πρόβλημα συμπεριφοράς όταν η ήπια συμπεριφορά:

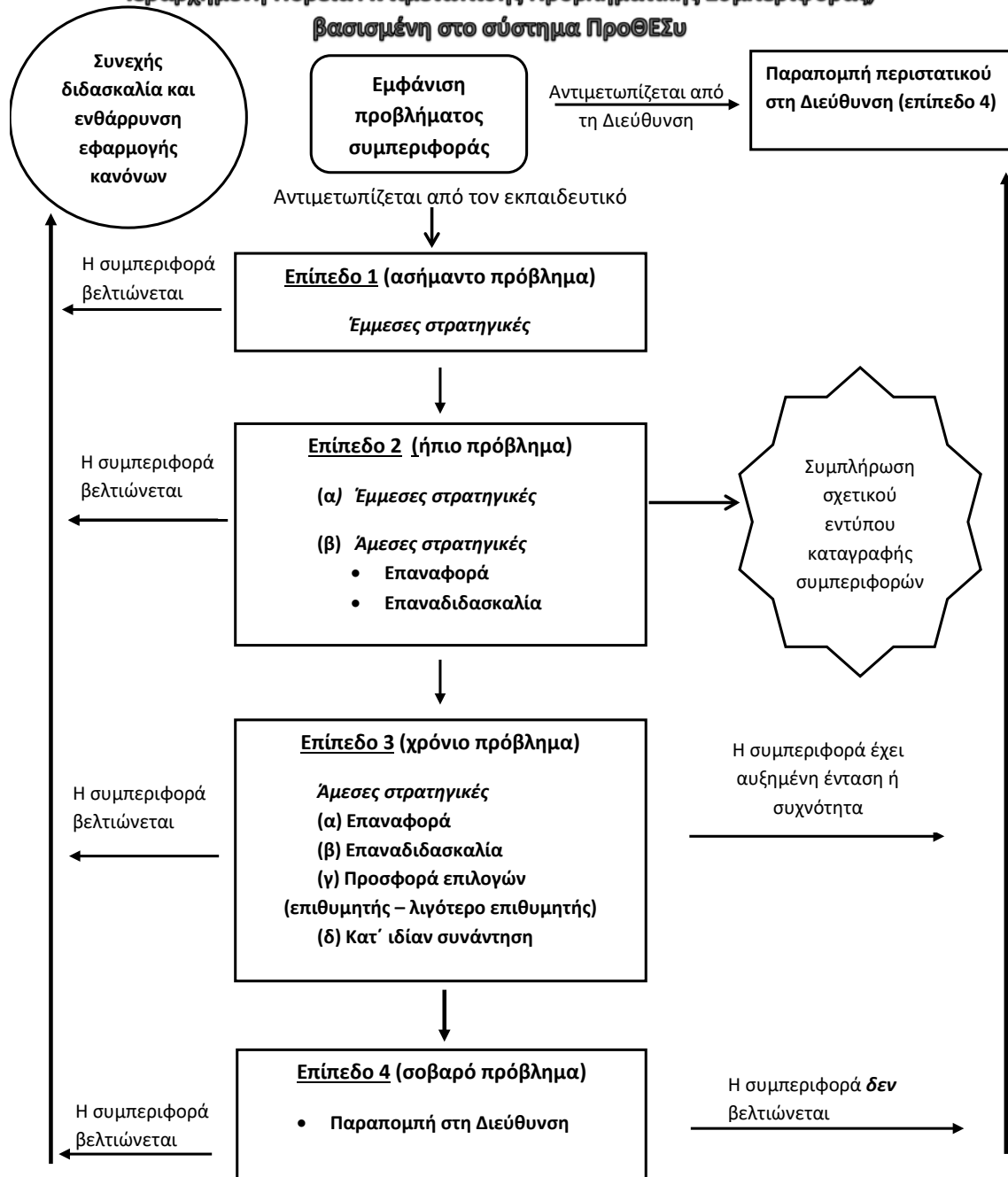
- οδηγεί τον μαθητή στο να χάνει μαθησιακό χρόνο
- παρουσιάζεται με αυξημένη συχνότητα, στην οποία ο εκπαιδευτικός αναγκάζεται να ξοδεύει διδακτικό χρόνο για χειρισμό του περιστατικού
- παρουσιάζει ένταση ώστε η υπόλοιπη τάξη να αναστατώνεται και να χρειάζεται ο εκπαιδευτικός να λάβει δικά του μέτρα προς χειρισμό

ΔΕΝ καταγράφουμε ένα πρόβλημα συμπεριφοράς κάθε φορά που προκύπτει.

Τα ήπια προβλήματα συμπεριφοράς καταγράφονται ως **σοβαρά** στο σχετικό έντυπο εφόσον όχι μόνο παρουσιάζουν τη συχνότητα 5 φορές στη βδομάδα, αλλά και εφόσον έχει προηγηθεί επαναφορά, επαναδιδασκαλία, προσφορά επιλογών και κατ' ιδίαν συνάντηση με το παιδί.

Ορισμός ήπιας συμπεριφορές		Παραδείγματα
Μαθητική στολή: φοράει ρούχα που δεν πλησιάζουν τους χρωματισμούς της στολής του σχολείου	1	Φορεί πράσινο σακάκι
Αργοπορία: ο μαθητής έρχεται στην τάξη μετά το κτύπημα του κουδουνιού	2	Καθυστερεί να επιστρέψει στην τάξη από το διάλειμμα για τουλάχιστον 3-4 λεπτά
Ανυπακοή: ο μαθητής αρνείται να ακολουθήσει οδηγίες, ή/και εμπλέκεται σε αρνητική κοινωνική αλληλεπίδραση	3	Αρνείται να αρχίσει ή/και να ολοκληρώσει τις ασκήσεις του μαθήματος, αποφεύγει να εκτελέσει τον ρόλο του σε ομαδική εργασία
Έλλειψη σεβασμού: χρήση απρεπών λεκτικών φράσεων ή μη-λεκτικών συμπεριφορών (χειρονομίες) προς εκπαιδευτικό ή/και συμμαθητές	4	Αντιμιλά στον εκπαιδευτικό, αγένεια προς τον εκπαιδευτικό, «δεκατιάζει» τον συμμαθητή, βγάζει την γλώσσα του προς τον συμμαθητή
Ενόχληση: χρήση ακατάλληλων λεκτικών φράσεων ή μη-λεκτικών συμπεριφορών	5	Παίζει με αντικείμενα, ψιθυρίζει στον διπλανό, βρίσκεται εκτός θέσης, φωνάζει στο μάθημα, κουβεντιάζει στο μάθημα, στέλνει σημειώσεις σε άλλους, διακόπτει τους άλλους όταν μιλούν, παριστάνει τον γελωτοποιό, πετάει μικροαντικείμενα, φωνάζει δυνατά
Απρεπείς λεκτικές συμπεριφορές: ο μαθητής χρησιμοποιεί λεξιλόγιο ήπιας έντασης στην αλληλεπίδρασή του με άλλους	6	Βρισιές, ήπιες απειλές
Φυσική επαφή: ο μαθητής παρουσιάζει επιθετικότητα ήπιας έντασης που δεν επιφέρει σοβαρό τραυματισμό στους άλλους καθώς και στον εαυτό του	7	Χτυπήματα, τρικλοποδιές, σπρωξίματα
Ακατάλληλη χρήση της σχολικής περιουσίας: ο μαθητής χρησιμοποιεί με ακατάλληλο τρόπο τους χώρους και τα αντικείμενα του σχολείου	8	Πετάει χαρτιά στην αυλή και στην τάξη, γράφει στο θρανίο του, κακομεταχειρίζεται τα βιβλία βιβλιοθήκης, πετά ρολά στην τουαλέτα, καταστρέφει σπόγγους, γράφει με μαρκαδόρο σε έπιπλα.
Προετοιμασία από το σπίτι: ο μαθητής έρχεται απροετοίμαστος για μάθημα στο σχολείο	9	Ξεχνάει κασετίνα, ανολοκλήρωτη κατ' οίκον εργασία, δεν φέρνει βιβλία
Άλλο: ο μαθητής εμπλέκεται σε ήπιες συμπεριφορές που δεν περιλαμβάνονται στις πιο πάνω κατηγορίες	10	

Ιεραρχημένη Πορεία Αντιμετώπισης Προβληματικής Συμπεριφοράς, βασισμένη στο σύστημα ΠροΘΕΣυ

Ετοιμασία παρουσίασης

ΒΔ Αναστασία Ευσταθίου-Γεωργιάδη
και
Στέλλα Σάββα-Παττίδου

(Συντονίστριες του Σχεδίου Επαγγελματικής Μάθησης
του Δημοτικού Σχολείου Καθαρής-Δημήτρη Λιπέρτη)

Καθοδήγηση
Δρ Λευκή Κουρέα (υπεύθυνη συστήματος ΠροΘεΣυ)